

BİLGİN DEDE İLE GÖRGÜ KURALLARINI ÖĞRENIYORUM

Kahramanmaraş
Belediyesi

KAHRAMANMARAŞ BELEDİYESİ'NİN ÇOCUKLARIMIZA ARMAĞANIDIR.

BİLGİN DEDE İLE GÖRGÜ KURALLARINI ÖĞRENIYORUM

DILGIN DEDE İLE GÖRŞÜ KURALLARINI ÖĞRENTİYORUM

Kahramanmaraş Belediyesi adına İmtiyaz Sahibi Belediye Başkanı
Mustafa POYRAZ

GENEL YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Cevdet KABAKCI
Başkan Yardımcısı

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Mustafa SEMERCİ

RESİMLEYEN

Mehmet UÇAR

GÖRSEL TASARIM

Şaduman AÇOĞLU

EDİTÖR

Sümevra ÖZDEMİR

TASHİH

İbrahim ÖZDEMİR

YÖNETİM YERİ

Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
Tel: 0344 228 46 00 / 2516

Sevgili çocuklar,

Sizler bu şehrin ve ülkemizin geleceğisiniz.

Sizlere iyi bir gelecek sağlamak için başta aileleriniz ve devletimiz büyük imkânlar seferber etmektedir. Bu uğurda öğretmenleriniz de verdikleri eğitimlerle size yol gösteriyor. Siz çocuklarımızı düşen de başta ailelerimiz olmak üzere Devletimizin bize verdiği imkânları ve öğretmenlerinizin gayretlerini boşa çıkarmamaktır.

Kıymetli çocuklar,

Ülkemizin size olan ihtiyacını unutmadan; arkadaşlarınızı, öğretmenlerinizi ve ülkenizi daima sevin. Topluma ve kurumlara daima saygılı olun ve birlik beraberliğinizi koruyun. Okuyan, araştıran, özü sözüne, sözü hareketine uyan güvenilir ve örnek insan olun. Kendinizi sürekli yenileyin.

Sevgili çocuklar,

Size güzel şeyler katacağını umut ederek hazırladığımız günlük yaşantımızın önemli bir parçasını oluşturan görgü ve nezaket kurallarının karikatürlerle anlatıldığı bu kitapçıkta yer alan bilgilerin sosyal yaşantınıza olumlu katkılar sağlayacağı inancındayım.

Hepinize gelecekte topluma faydalı ve başarılı bireyler olarak yetişmenizi dilerim.

Sevgilerimle...

İÇİNDEKİLER

6

**SOFRA
ADABI**

22

**TELEFONDA
KONUŞMA
ADABI**

27

**NE
ZAMAN
NE
DEMELİ**

34

**TEMİZLİK
ADABI**

İÇİNDEKİLER

45

DEĞERLERİMİZE
SAYGI

52

BİRLİKTE
YAŞAMA
KURALLARI

98

CAMİ
ADABI

SOFRA ADABI

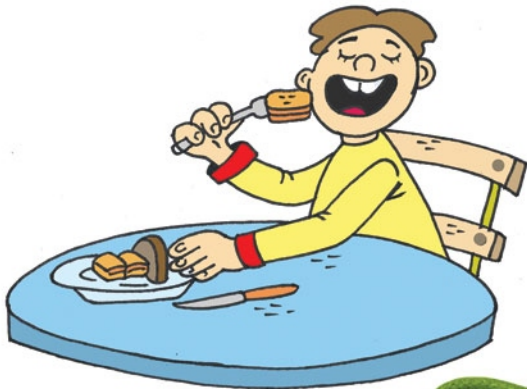
Yemekten önce ve sonra ellerimizi yıkayıp, yemekten sonra dişlerimizi fırçalamalıyız.

Yemekte hep sağ elimizi kullanmalıyız.

Yemeğimizi daima küçük lokmalar halinde yemeliyiz. Bu şekilde yemek yemek hem sağlıklı beslenmemiz hem de sofrada için uygun bir davranıştır.

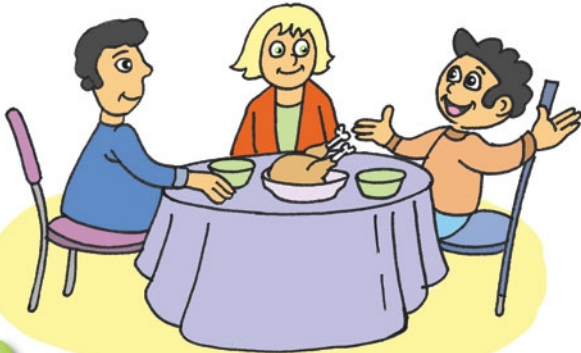
Yemeğimizi acele etmeden yemeliyiz. Lokmalarımızı iyice çiğnedikten sonra yutmalıyız. Bu sağlığımız için gereklidir.

Sofraya konan yemekleri kendi önümüzden yemeliyiz. Yemeğimizin üzerine eğilmemeliyiz. Yemeğin üzerine eğilerek yemek yemek çevremizdeki insanları rahatsız edebilir.

Yemeđi çok sıcak yememeliyiz. Yemeđi üfleyerek yemek de yanlıştır. Yemeğin biraz soğumasını bekleyip öyle yemeği yemeliyiz.

Büyüklerle birlikte aynı masada yemek yiyorsak yemeğe büyüklerden önce başlamak doğru bir davranış değildir. Yemek yemeğe anne ve babamızdan sonra başlamalıyız.

Karnımızı tıka basa bir şekilde doymak yanlış bir davranıştır. Sevgili Peygamberimiz, midemizin sonuna kadar doldurulmamasını tavsiye etmiştir. Bu sağlığımız için de gereklidir.

Asla yemek seçmemeliyiz. Sağlıklı beslenmek adına her tür besinden az da olsa yememiz gerektiğini unutmamalıyız. Yediğimiz yiyeceği bulamayan insanları düşünmeliyiz.

**Yemekten sonra annemize eline sağlık demeyi unutmamalıyız.
Misafirlige gittiđimiz zaman yediğimiz yiyecekler için de ev
sahibine teşekkür etmeyi unutmamalıyız.**

Yatarak ve uzanarak bir şey yememeliyiz. Yatarak yemek yemek hem sağlığımız açısından zararlı olur hem de çevremizdeki insanlara saygısızlık olur.

Mümkün olduğunca ayakta yemek yememeliyiz.

Suyu yudumlayarak ayakta değil oturarak içmeliyiz.

Sofrada mümkün olduğunca az konuşmalız. Ağızımızda lokma olmasa bile konuşurken ağızımızı elimizle kapatmalız.

Sokakta yürürken bir şeyler yemek doğru değildir.
Çevremizdeki çocukları imrendirmek onların yanında yemek
yemek çok yanlış bir davranıştır.

TELEFONDA KONUŞMA ADABI

Telefonu açınca önce kendimizi tanıtmalıyız. Karşı tarafın yanlış numara çevirdiğini düşündüğümüz vakit "yanlış numara" deyip kapatmak kaba bir davranış olur. Bunun yerine "özür dilerim efendim,herhalde yanlış numara çevirdiniz."demek daha kibar bir davranış olacaktır.

Başkasına telefon edeceğimiz vakti iyi ayarlamalıyız. Çok acil bir durum yoksa yemek ve uyku saatlerinde kimseye telefon etmemeliyiz.

Telefonda çok uzun konuşmamalıyız. Acil meseleleri telefonla konuşup ayrıntıları yüz yüze konuşmak daha doğru bir davranıştır.

Telefonla konuşan birinin odasına girmemeli, konuştuklarını dinlememeliyiz.

NE
ZAMAN
NE
DEMELI

NE ZAMAN,
NE DEMELİ ?

Bizim için yapılan bir yardıma, hakkımızdaki bir övgüye,
teşekkür etmeliyiz.

Akşam yatarken tüm aile fertlerine "Allah rahatlık versin"
veya "Hayırlı geceler" demeliyiz.

NE ZAMAN,
NE DEMELİ ?

Hastalara "Allah şifa versin!" veya "Geçmiş olsun!"
demeliyiz.

NE ZAMAN,
NE DEMELİ ?

Bayramlarda büyüklerimizin elini öperken onlara
"Bayramınız mübarek olsun!" demeliyiz.

NE ZAMAN,
NE DEMELİ?

Evimize gelen misafiri kibarca içeri buyur ederek onlara
"Hoş geldiniz!" demeliyiz.

Asansöre bindiğimizde komşularımızla selamlaşmak güzel bir davranıştır. Eğer arkadaşımızla berabersek diğer kişileri rahatsız edecek davranışlarda bulunmadan asansörden inmeliyiz.

TEMİZLİK ADABI

Dışlerimizi düzenli bir şekilde fırçalamalıyız. Fırçalanmayan dişler hem ağız kokusu yapar hem de çürür. Ağız kokusu, konuşurken karşıımızdaki insanın rahatsız olmasına neden olur.

El tırnaklarımızı haftada bir, ayak tırnaklarımızı ise on beş günde bir kesmeliyiz. Kesilmeyen tırnaklar kötü görünürler ve mikrop yuvasıdırlar.

Okulda, parkta ve bahçede oynarken elbiselerimizi temiz kullanmaya özen göstermeliyiz.

Elbiselerimiz temiz ve ütülü, ayakkabılarımız ise boyalı olmalıdır.

Saçlarımızın dağınık olmamasına dikkat etmeliyiz. Tarak ve ayna kullanmak Sevgili Peygamberimizin sünnetlerindedir.

Haftada en az iki kez, terlediğimizde ise hemen yıkanmalıyız. Banyo yapmak bizleri daima zinde tutar.

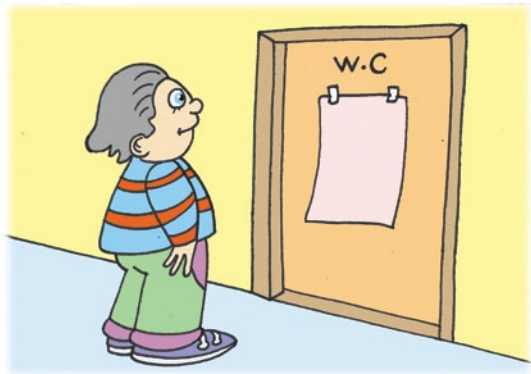
Sınıfımızı, evimizi, sokağımızı kısacası çevremizi temiz tutmalıyız. Yerlere çöp atmamalı atan arkadaşlarımızı da nazikçe uyarmalıyız.

Asla yerlere tükürmemeli, tükürenleri de uymalıyız.

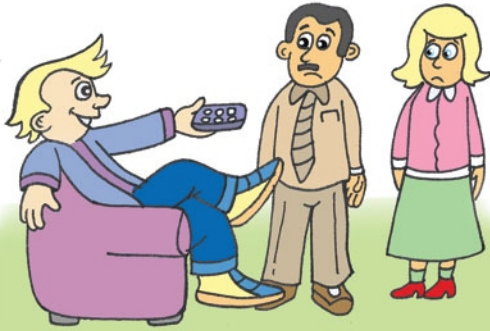
Kulak ve burun temizliğine önem vermeli daima yanımızda mendil taşımamız. Başkasının yanında kulak ve burun temizliği yapmanın da yanlış bir davranış olduğunu unutmamamız.

Evimizde ve dışarıda her daim tuvaletleri temiz bırakmalıyız.
"Nasıl bulmak istiyorsak öyle bırakmayı" kendimize prensip edinmeliyiz.

DEĞERLERİMİZE SAYGI

Bacak bacak üzerine atarak oturmak büyüklerimize karşı büyük saygısızlık ve aynı zamanda kibirli olmanın da bir ifadesidir. Kibir ise Yüce Allah'ın sevmediği davranışlardan bir tanesidir.

Evimizde, büroda ve otobüste bizden büyük insanlara, hastalara ve hamilelere yer vermeliyiz. Bu davranışımız herkesin takdirini görecektir güzel bir davranıştır.

Ayaklarımızı kibleye doğru uzatarak yatmak doğru bir davranış değildir. Çünkü Kible yönünde Allahın evi olarak kabul edilen Kabe bulunmaktadır.

Kur'an-ı Kerim'i tutarken abdestli olmalıyız. Kur'an-ı Kerim'e saygımızdan dolayı her zaman yüksek bir yere koymalıyız.

Evimizde kalan bayat ekmekleri çöpe atmamalı, kırıntı haline getirip kuşların yiyebileceği bir yere koymalıyız. Bayat ekmeği, çevremizde hayvanı olanlara ulaştırmakta doğru bir davranıştır.

Hayvanları sevmeliyiz. Hayvanları koruyup, onlara zarar veren arkadaşlarımızı güzel bir dille uymalıyız.

BİRLİKTE YAŞAMA KURALLARI

Tiyatro, sinema ve konferans gibi insanların dikkatle takip ettiği yerlerde konuşmamalı ses yapacak unsurları bu ortamlarda bulundurmamalıyız.

Buluşmak üzere söz verdiğimiz kişileri bekletmek yanlış bir davranıştır. Beklendiğimiz yere zamanında gitmeyi alışkanlık haline getirmeliyiz.

Bir topluluk önünde sakız çiğnemek, hele hele de sakızdan balon yapıp balonu patlatmak ayıplanan ve hoş olmayan bir davranıştır.

Alışveriş yaparken, markette ödeme yaparken, fatura öderken sıramızın gelmesini beklemeliyiz. Sırayı bozarak öne geçmeye çalışmak insanların haklarını çiğnemek demektir.

Konuşurken olduğu gibi dinlerken de muhatabımızla bağlantı halinde olmalıyız. Konuşan kişiyi kendisine bakarak dinlemeliyiz. Biri konuşurken sağa sola bakmak, başka şeylerle ilgilenmek görgüsüzlük ve kabalıktır.

E mail yoluyla karşı tarafa göndereceğimiz metinlerde,
daima nezaketli ve efendi bir üslup içinde olmalıyız.

Başkalarının eşyalarını kullanırken izin almalıyız. Birinin eşyasını izinsiz almak saygısızca bir davranıştır.

Yeni tanıştığımız kişilere "Siz" diye hitap etmeliyiz. Çok samimi olmadığımız insanlar dışındaki kişilere "Sen" diye hitap etmemeliyiz.

Toplum içindeyken kaşınma, geğirme, gerilme gibi davranışlardan uzak durmalıyız. Bu tür davranışlar bizleri küçük düşürür.

Konuşan iki kişinin arasına girip onların sözlerini kesmemeliyiz.
Söyleyeceğimiz bir şey varsa konuşmalarının bitmesini
beklemeliyiz.

Daima güler yüzlü olmaya özen göstermeliyiz. Sıkıntılı anlarımızda bile insanlara gülümsemeyi ihmal etmemeliyiz. Bunu alışkanlık haline getirirsek çevremizde sevilen ve sayılan kişiler oluruz.

Sır tutmasını bilmeli ve kimsenin sırrını bir başkasına vermemelidir. Dostlarımızın güvenini kaybetmemelidir.

Kaş göz hareketleri ile insanlarla alay etmek, onları diğer insanların yanında küçük düşürmeye çalışmak, Yüce Allah'ın yasakladığı davranışlardandır.

BİRLİKTE YAŞAMA
KURALLARI

Topluluk içerisinde gizli ve fısıltılı bir şekilde konuşmamalıyız; çünkü bu tür davranışlar insanların bize olan güvenlerini sarsar.

Karşılaştığımız insanlara selam vermek ve onların selamını almak güzel dinimizin bir gereğidir. Öğretmenimizle, arkadaşlarımızla ve komşularımızla karşılaştığımızda selamlaşmalıyız.

İnsanların yaptıkları hataları affedebilmeli ve asla kin tutmamalıyız.
Geçmişte yaşanan üzücü olayları unutup insanların bize karşı olan hatalarını affedebilirsek Yüce Allah'tan da bizi affetmesini isteyebiliriz.

Yaptığımız hatalardan ötürü özür dilemesini bilmeliyiz.
Özür dilemek bizi küçültmez.

Başkalarının ayıplarını onların yüzlerine vurmamalıyız. Arkadaşlarımızın geçmişte yapmış oldukları hataları tekrar gündeme getirmemeliyiz. Şunu unutmamalıyız ki başkalarının kusurlarını örtersek Allah da bizim kusurlarımızı örter.

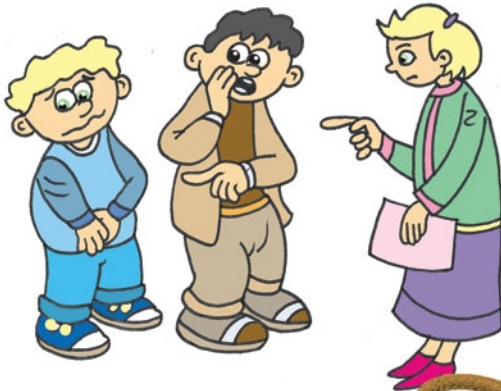
Başka insanların kusurlarıyla alay etmek doğru değildir; çünkü Yüce Allah tüm insanları farklı yaratmıştır. İnsanların bedensel özürleriyle alay etmek yerine bizleri en güzel şekilde yaratmasından ötürü Rabbimize şükretmeliyiz.

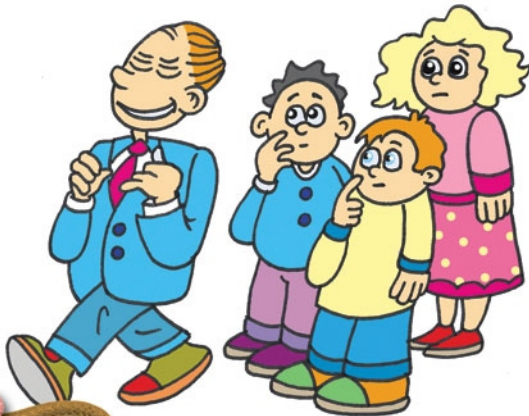
Başkalarına yaptığımız iyilikleri başa kakmamalıyız. Yaptığımız iyiliklerden dolayı insanlardan minnet ve teşekkür beklememeliyiz. Karşılık beklenecek yapılanlar, iyilik değil menfaat olur.

Yanımızda olmayan bir arkadaşımız hakkında onun hoşlanmayacağı şeyleri konuşmaya gıybet ve dedikodu denir. Gıybet ve dedikodu dinimizin yasaklarından bir tanesidir.

Yaptığı hatadan dolayı kardeşimizi anne veya babamıza, arkadaşımızı öğretmenimize şikayet etmek yanlış bir davranıştır. Şikayet etmek yerine onları güzel bir dille uyarıp daha dikkatli olmaları gerektiğini söylemeliyiz.

Kibir, gurur, kendini aşırı beğenme arkadaşlarımız arasında bizi sevimsizleştirir. Eğer onlarla arkadaş olmak istiyorsak bu davranışlardan uzak durmak zorundayız.

Terbiyeli ve görgülü insan olmanın bir yolu da arkadaşlarımızı iyi seçmektir. Terbiyeli ve görgülü bir arkadaş edinmek olumlu davranışlarımızı pekiştirir. Bunun yanı sıra davranışlarına dikkat etmeyen bir arkadaş ise bizi her zaman zor durumda bırakır.

Konuşan bir insanın sözünü kesmek doğru bir davranış değildir. Konuşan bir insana bir şey sormak ve konuşmasına bir şeyler eklemek için onun sözünü bitirmesini beklemeliyiz.

Gereksiz yere yanan lambalar, boşa akan su, çöpe dökülen yemekler israftır. İsrraftan kaçınmalıyız.

Tutumlu olmak cimrilik değildir. Maddi imkanlarımız gerçevesinde aşırıya kaçmadan ihtiyaçlarımızı karşılamalıyız. Ailelerimizi hiçbir zaman zor durumda bırakmamalıyız.

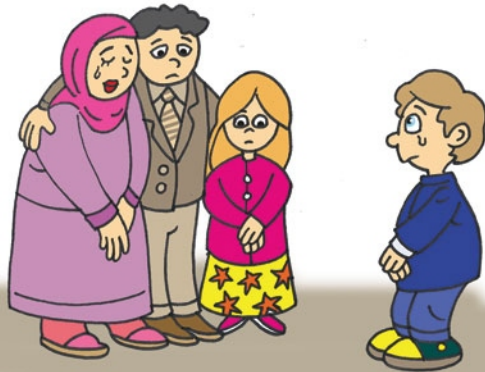
BİRLİKTE YAŞAMA
KURALLARI

Yaşlılarımıza isimleriyle seslenebiliriz; ama bizden yaşça büyük insanlara yaş ve makamlarına göre Emine Teyze, Ali Amca, Hasan Ağabey, Müdür Bey şeklinde hitap etmek daha doğrudur.

Beğenmediğimiz bir düşünce karşısında ölçülü tepki göstermeliyiz. "Çok kötü bir fikir, mantıksız, saçma" gibi ifadeleri asla kullanmamalıyız. Bunun yerine, "...olması bence daha doğru olur, özür dilerim ama bu konuda sizin gibi düşünmüyorum" gibi karşımızdaki insanı incitmeyecek şekilde tepki göstermeliyiz.

Yakınını kaybeden tanıdıklarımıza başsağlığı ziyaretinde bulunmalı, onların acılarını paylaşmalıyız. Ölen kişiyi hep iyi yönleriyle hatırlamaya çalışmalıyız.

**Aile bireylerimizin ve arkadaşlarımızın özel eşyalarını,
notlarını onların izni olmadan karıştırmamalıyız.**

Spor, müzik, sanat gibi hayatın değişik alanlarında kültürümüzü artırmalıyız. Bu alanlarla uğraşmamız ileride kültürlü bir insan olmamızı sağlayacaktır.

Pahalı marka ve moda bağımlısı olmamalıyız; çünkü önemli olan bütçemize göre uyumlu, sade, kaliteli giyinmektir. Ayağımızı yorganımıza göre uzatmamız gerektiğini unutmamalıyız.

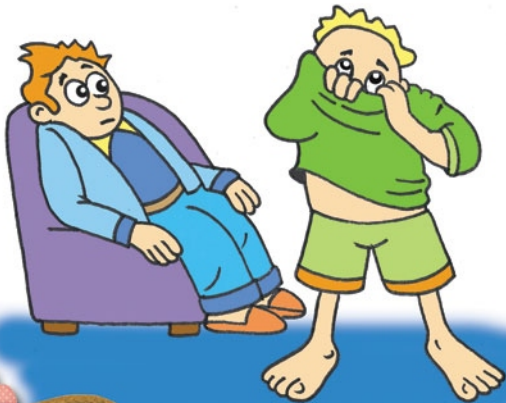
Alışverişe gitmeden önce bir liste yapmalıyız. Alışveriş merkezlerinde anne-babamızı listemizde olmayan eşya ve oyuncakları almak için zorlamamalıyız; çünkü bu doğru bir davranış değildir.

Bir büyüğümüz odaya girdiği zaman hemen yerimizden kalkmalı, ona yer göstermeliyiz.

Hiçbir zaman kavgacı bir insan olmamalıyız. Her zaman çevremizdeki insanlarla iyi geçinmeye özen göstermeliyiz. Sorunlarımızı konuşarak çözmeyi alışkanlık haline getirmeliyiz.

Başka insanların yanında elbisemizi değiştirmemeliyiz.
Elbisemizi değiştirirken odanın perdesinin kapalı olduğundan
emin olmalıyız.

Başka insanların başarılarını takdir etmeliyiz. Bir yarışmada birinci olan veya bir sınavda çok başarılı olan arkadaşımızı tebrik etmek faziletli bir davranıştır. Bu şekilde arkadaşlık bağlarımızı daha fazla güçlendirmiş oluruz.

Birikmiş suların yanından geçerken dikkatli olmalı ve kimsenin üzerine su sıçratmamalıyız.

Yolda yürürken arkadaşlarımızla yüksek sesle konuşmamalı, itişip kakışarak şakalaşmamalıyız. Çevremize rahatsızlık vermek hoş bir davranış değildir.

Başkalarını rahatsız edecek kadar koku sürmemeliyiz.

Esnerken ağızımızı kapatmalıyız.

Asla yalan söylememeli, aile fertlerimizi, arkadaşlarımızı ve çevremizdeki insanları kandırmamalıyız.

GİREBİLİRSİNİZ!

Aile bireylerimizin odasına girerken kapıya vurarak "girebilirsin" sözünü duymalı, ondan sonra içeri girmeliyiz. Karşımızda ki kişi müsait değilse içeriye girmemeliyiz.

Evimizin bölümlerini amacına uygun olarak kullanmalıyız. Yatmak için yatak odamızı, yemek için mutfağı, ders çalışmak ve kitap okumak içinde çalışma masamızı kullanmak doğru bir davranıştır.

CAMI ADABI

Camiye sağ ayakla girip, sol ayakla çıkmalıyız.

Camiye gitmeden önce abdest almamız. Abdestimizi evde alamazsak Caminin şadırvanında da alabiliriz.

Namazdan önce soğan, sarımsak gibi kokulu şeyler yememeye özen göstermeliyiz. Soğan ve sarımsak kokusu çevremizdeki namaz kılan diğer kişileri oldukça rahatsız eder.

Camiye giderken temiz elbiselerimizi giymeliyiz. Elbiselerimiz kadar vücut temizliğimizde önemlidir. Ter kokmamak için güzel kokular sürünmek, çoraplarımızı sık sık değiştirmek, Namaz kılan diğer insanların huzur içinde ibadet etmesini sağlar.

Namaz kılan birisinin önünden geçmek, yada dikkatini dağıtacak bir şeyler yapmak yanlış bir davranıştır. Selam vermesini beklemek daha uygun olur.

Kur'an okunurken konuşmamalıyız. Kur'an'ı okuyan kişiye saygı gösterip sessizce dinlemeliyiz.

Namaz kılariken çevremizdekileri rahatsız etmek, şakalaşmak, gülüşmek yanlış bir davranıştır.

CAMI ADABI

Zıppın
Zıppın

Camiye girerken yanımızda telefonla gelmişsek, namaz bitene kadar kapatmalıyız veya telefonumuzu sessize almalıyız. Namaz sırasında telefonun çalması, Namaz kılanların dikkatini dağıtır ve bizleri çevremizdekiler karşısında küçük düşürür.

Evde, arabada, çarşıda, ezan sesini duyduğumuz her yerde ezana saygı göstermeliyiz. Müzik dinliyorsak ezan bitene kadar müziği kapatmalıyız.

**"Allah'ım Yaratılışımı güzelleştirdiğin gibi
ahlâkımı da güzelleştir."**

Kahramanmaraş
Belediyesi

www.kahramanmaraş.bel.tr